ΕΛΕΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ
https://www.soctheol.uoa.gr/elgiann

Βιογραφικό Σημείωμα – Σπουδές
Επικαιροποίηση: Δεκέμβριος 2025

Η κ. Ελένη Γιαννακοπούλου υπηρετεί ως Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (από το 2017) στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με γνωστικό αντικείμενο «Κανονικό Δίκαιο και Διδασκαλία των Οικουμενικών Συνόδων», στον Τομέα Κανονικού Δικαίου. Η επιστημονική της εξειδίκευση επικεντρώνεται στο πεδίο του Κανονικού και Εκκλησιαστικού Δικαίου, της Ιστορίας των οκτώ πρώτων αιώνων και των Οικουμενικών Συνόδων, και της δογματικής διδασκαλίας Αυτών, με έμφαση στη μελέτη και ερμηνεία των πηγών των Οικουμενικών Συνόδων, όπως τα Πρακτικά, οι Ιεροί Κανόνες και πολιτειακή νομοθεσία, εκκλησιαστικές κανονιστικές διατάξεις κ.λπ.

Είναι κάτοχος πτυχίων Θεολογίας, Νομικής, καθώς και της Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ενώ κατέχει σε άριστο επίπεδο την αγγλική και τη γερμανική γλώσσα. Έπειτα από τις προβλεπόμενες εκλογικές διαδικασίες, εξελέγη Διευθύντρια του Τομέα Κανονικού Δικαίου (2023–2025), ενώ η θητεία της ανανεώθηκε για ακόμη μία διετία κατόπιν νέας εκλογής (2025-2027).

Από εκκλησιαστικής απόψεως, υπάγεται στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών, όπου και δραστηριοποιείται ενεργά στην ενοριακή ζωή ως μέλος του Ενοριακού Φιλοπτώχου Ταμείου (Ε.Φ.Τ.) του Ιερού Ναού Αγίας Μαρίνης Άνω Ιλισίων. Από το 2020 αποτελεί αναπληρωματικό μέλος της Συνοδικής Επιτροπής επί του Μοναχικού Βίου της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, θητεία που ανανεώθηκε για δεύτερη συνεχή φορά.

Στο πλαίσιο του διδακτικού της έργου, συνεργάζεται με το Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμόρφωσης της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, ενώ από το εαρινό εξάμηνο του 2025 διδάσκει το μάθημα του Εκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου στις Σχολές Μαθητείας Υποψηφίων Κληρικών (ΣΜΥΚ) Βελλάς Ιωαννίνων και Κρήτης. Για τη διδασκαλία αυτή συνέταξε και διέθεσε σχετικό εγχειρίδιο, ειδικά προσαρμοσμένο στις ανάγκες των

ιεροσπουδαστών, εμπλουτισμένο με εποπτικό υλικό, πρακτικές επισημάνσεις και θεολογικοκανονικές αναλύσεις χρήσιμες για την άσκηση του λειτουργήματος του κληρικού.

Διδακτική δραστηριότητα

- Εκκλησιαστικό Οικογενειακό Δίκαιο και Ισότητα των Φύλων
- Ειδικά Θέματα Οικογενειακού Δικαίου και Ισότητας των Φύλων
- Ελληνικό Εκκλησιαστικό Δίκαιο
- Σύγχρονα Ζητήματα Εκκλησιαστικού Δικαίου
- Δογματική
- Κανονικό Δίκαιο (Γενικό και Ειδικό Μέρος)
- Πηγές Κανονικού Δικαίου
- Λειτουργία του Συνοδικού Συστήματος
- Συνοδικότητα στον 21ο αιώνα
- Ιστορία, Θεωρία και Σύγχρονα Ζητήματα του Συνοδικού Θεσμού
- Κανονικό Δίκαιο και Δίκαιο των Θρησκευτικών Κοινοτήτων
- Μεθοδολογία Κανονικής Επιστήμης
- Εγκληματολογία και Θυματολογία από θεολογική σκοπιά
- Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας και Συγγραφής (Θεωρία και Πράξη)
- Εισαγωγή στις Οικουμενικές Συνόδους
- Διαχρονική εξέλιξη του Συνοδικού Θεσμού
- Α΄ Οικουμενική Σύνοδος: Πηγές και Ιστορία

Επιστημονικές και κοινωνικές δραστηριότητες

Αποτελεί ενεργό μέλος σε σειρά επιστημονικών εταιρειών εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, μεταξύ των οποίων:

- Gesellschaft für das Recht der Ostkirchen (Εταιρεία Δικαίου των Ανατολικών Εκκλησιών)
- Εταιρεία Εκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου
- Εταιρεία Ιστορίας του Δικαίου
- Εταιρεία Οικογενειακού Δικαίου
- Ecumenical Patristic Society (Οικουμενική Πατρολογική Εταιρεία)
- International Association of Orthodox Dogmatic Theologians

Ως ερευνήτρια και μέλος ΔΕΠ, έχει ασχοληθεί με ποικίλα επιστημονικά ζητήματα του γνωστικού της αντικειμένου, τα οποία έχει παρουσιάσει σε σειρά συνεδρίων, επιστημονικών ημερίδων και ακαδημαϊκών εκδηλώσεων

στην Ελλάδα και το εξωτερικό, είτε με εισηγήσεις, είτε με ανακοινώσεις και ομιλίες.

Επιλεκτική εργογραφία

(βλ. ορισμένα εκ των κατωτέρω αναρτηθέντα εις: https://uoa.academia.edu/ElenaGiannakopoulou)

29.12.25

1. *Η κρεοφαγία κατά τους Ι. Κανόνες και τα Πρακτικά των Οικουμ. Συνόδων*, Αθήνα 2002, σελ. 1-200 (Master), υποσ. 1-615 (= «Νομοκανονικά Ανάλεκτα, 6», εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2017].
2. *Μερική εσχατολογία κατά τα Πρακτικά των Οικουμενικών Συνόδων και τους Ιερούς Κανόνες. Η μετά θάνατον ζωή μέχρι τη Δευτέρα Παρουσία*, Αθήνα 2004 (διδακτορική διατριβή), αυτοέκδοση, σελ. 1-416, υποσ. 1-1117 (ISBN: 978-960-931094-9).
3. «Η παλλακεία ως τύπος συμβίωσης. Ιστορικοκανονική και συγκριτική θεώρηση», *Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος* 79 (2008), σελ. 117-197.
4. *«Die Siebte Ökumenische Synode, die Libri Carolini und Europa», Θεολογία* 79,1 (2008), 99-118, υποσ. 1-81 (βλ. και ανάτυπο με την ίδια αρίθμηση σελίδων: Athen 2008).
5. «Η Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος, τα Καρολίνεια Βιβλία και η Ευρώπη», *Στα Βήματα του Αποστόλου Βαρνάβα. Χαριστήριος Τόμος προς τιμήν του Αρχεπισκόπου Νέας Ιουστινιανής και πάσης Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου Β΄ για τα τριάντα χρόνια αρχιερατικής του διακονίας*, Λευκωσία 2008, 121-139, υποσ. 1-78.
6. «Ἀξιολογικὲς κρίσεις τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου περὶ τῶν Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου», Πρακτικά Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου, Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος, Θεσσαλονίκη 2025, 131-192.

7. *Το βάπτισμα των μη Ορθοδόξων. 1453-1756. Σταθμοί έρευνας και πράξης (Ιστορικοκανονική θεώρηση),* Αθήνα 2015², σελ. 1-494, υποσ. 1-1115.
8. «Ο Ρηγίνος Κωνσταντίας Κύπρου και η συμβολή του στο έργο της Γ' Οικουμενικής Συνόδου», *Ενατενίσεις* 10 (Ιαν.-Απρίλ. 2010), σελ. 72-77, υποσ. 1-27.
9. 2010-2013: Συγγραφή λημμάτων στη Μεγάλη Ορθόδοξη και Χριστιανική Εγκυκλοπαίδεια (=ΜΟΧΕ) των «Στρατηγικών Εκδόσεων»: «αισχρολογία», «δευτέρα Παρουσία», «Ευτυχηταί», «Ευνόμιος», «Ευτυχής», «Καιλέστιος», «Καισαροπαπισμός», «Τρία κεφάλαια», «Κορέσσιος», «Κρεωφαγίας, ημέραι».
10. «Οι όροι έγκλημα και ποινή στα Πρακτικά των Οικουμενικών Συνόδων», *ΑΝΤΙΚΗΝΣΩΡ. Τιμητικὸς Τόμος Σπύρου Ν. Τρωιάνου γιὰ τὰ ὀγδοηκοστὰ γενέθλιά του*, ἐκδ. Ἀντ. Ν. Σάκκουλα, Ἀθήνα 2013, σελ. 317-347, υποσ. 1-172.
11. "The Christian family according to the Sacred Canons of the Orthodox Church", στο: Nicu Dumitraşcu (ed.), *Christian Family and contemporary society, (Ecclesiastical Investigations; volume 21),* London-New Delhi-New York-Sydney: Blumsbury Academic T&T Clark Theology 2015, σελ. 41-54, υποσ. 1-84.
12. "A canonical approach to the 89th Canon of Saint Basil the Great", στο: Nicu Dumitraşcu (ed.), *The Ecumenical legacy of the Cappadocians. Pathways for Ecumenical and Interreligious Dialogue*, Hampshire-New York: Palgrave-Macmillan 2015, σελ. 117-136, υποσ. 1-84.
13. *Τα τελευταία γεγονότα της «ἐσχάτης ἡμέρας». Συμβολή στη διδασκαλία των Οικουμενικών Συνόδων και των Ιερών Κανόνων (325-787 μ.Χ.),* αυτοέκδοση, Αθήνα 2017, σελ. 1-290, υποσ. 1-821 (ISBN: 978-960-92687-3-8).
14. «Το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, 381-1204», Τ. Λουγγής-Δ. Λαμπαδά (επιμ.), *Βυζάντιο. Ιστορία και Πολιτισμός. Ερευνητικά*

Πορίσματα, τόμ. Δ΄, Βυζαντινές παράμετροι του σήμερα, εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα 2017, σελ. 53-71.

15. «Κανονικές προσωπογραφίες της Θεολογικής Σχολής Αθηνών», 180 Χρόνια Θεολογικών Σπουδών στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών 9-11.5.2017, Πρακτικά Θεολογικού Συμποσίου, Αθήνα 2018, 533-538.
16. «Χριστιανικός ανθρωπισμός στο πηγαίο υλικό των Ιερών Κανόνων της Ορθοδόξου Εκκλησίας», 1ο Διεπιστημονικό Συνέδριο ΑΕΑΑ, 6-8.11.2019, Πρακτικά, εκδ. Παπαζήσης 2021, 75-84.
17. «Η ομολογία πίστεως του πρεσβυτέρου και οικονόμου Φιλαδελφείας Χαρισίου και η καταγγελία περί διαδόσεως πλαστού συμβόλου πίστεως (Μια άλλη προσέγγιση)», *Τιμητικός Τόμος της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου* Αθηνών στην *Α.Θ.Π. τον Αρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης και Οικουμενικό Πατριάρχη* κ. Βαρθολομαίο Α΄, Αθήνα 2021, 337-349.
18. «Η εις Χριστόν πίστις» ως αναπόσπαστο στοιχείο της εθνικής αυτοσυνειδησίας στα επαναστατικά συνταγματικά πολιτεύματα», *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, "Ὑμεῖς γάρ ἐπ' ἐλευθερία ἐκλήθητε", Θεολογικής Σχολής Αθηνών*, 4-7.11.2021, 2023, σελ. 167-187.
19. "Τά τελευταῖα ἐφόδια τῶν ἐξοδευόντων", Λεῖτον ἔργον. Τιμητικός Τόμος στη μνήμη του καθηγητού π. Δημητρίου Τζέρπου, Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος, 2023, 397-406.
20. «Testimonies on monasticism and monastic life according to the Holy Canons of the Orthodox Church», *Τιμητικός Τόμος της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την ευδόκιμη 15ετή Αρχιερατεία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου Β΄*, Αθήνα 2023, σελ. 343- 359.
21. «Η Εκλογή των Οικουμενικών Πατριαρχών μετά την συνθήκη της Λωζάννης»: Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Χριστιανική Μικρά Ασία

(19ος - 20ός αιώνας)», 22-24 Νοεμβρίου 2022, Θεολογική Σχολή Αθηνών, εκδ. Έννοια, 2025, σελ. 259-295.

22. «Η πρόσληψη των αποφάσεων των Οικουμενικών Συνόδων στην Α΄ Απόκρισιν του Οικουμενικού Πατριάρχου Ιερεμίου Β΄ του Τρανού προς τους Λουθηρανούς θεολόγους»: Β΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο Χαλκηδόνος: Οικουμενικό Πατριαρχείο ΙΕ΄-ΙΣΤ΄ αιώνες. Η εποχή της ανασυντάξεως, 23-24 Οκτωβρίου 2023 (υπό δημοσίευση).

23. «Στοιχεία Θεσμών και δικαίου από τη συμμετοχή Επισκόπων της Βυζαντινής Ηπείρου στις επτά Οικουμενικές Συνόδους της Χριστιανικής Εκκλησίας», Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Εταιρίας Ιστορίας Δικαίου, *Θεσμοί και Δίκαιο στην Ήπειρο από την αρχαιότητα μέχρι τη νεότερη περίοδο, Ιωάννινα 26-29 Ιουνίου 2024 (υπό δημοσίευση).*

24. «*Η σπουδαιότητα της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου για το παρόν και το μέλλον. Ανασκόπηση και οικουμενική προοπτική*», Διεθνές Συνέδριο της Θεολογικής Σχολής Αθηνών, Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21ο αιώνα. Προκλήσεις και προοπτικές, Αθήνα 24-28 Νοεμβρίου 2024 (υπό δημοσίευση).

25. «Πάσχα και Ιεροί Κανόνες: Η Κανονική Επιχειρηματολογία του Πατριάρχου Αλεξανδρείας Μελετίου Πηγά, Κρητός Λογίου του 16ου Αιώνα», *Διεθνές Συνέδριο «Κρήτες Λόγιοι 16-19ος αιώνας», Πατριαρχική Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης, Ηράκλειο 6-8 Νοεμβρίου 2025* (υπό δημοσίευση).

26. «Η τελική διαμόρφωση του ενιαίου κειμένου του Συμβόλου Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως στην Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο: Θεσμική-κανονική Κατοχύρωση και Δογματική Σταθεροποίηση (Νίκαια 787 μ.Χ.)», Διεθνές Συνέδριο της Θεολογικής Σχολής Αθηνών «Η σημασία και επικαιρότητα της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου», Αθήνα 18-20 Νοεμβρίου 2025 (υπό δημοσίευση).

27.«"Investigating the Creed in Canon Law of the Orthodox Church: The Creed in the Canonical and Dogmatic Decisions of the Ecumenical Councils" (=Διερευνώντας το Σύμβολο Πίστεως στο Κανονικό Δίκαιο της Ορθόδοξης Εκκλησίας: Το Σύμβολο στις κανονικές και δογματικές αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων»), *8ο Διεθνές Συμπόσιο της* International Association of Orthodox Dogmatic Theologians, The Creed as lesson of faith, Κέρκυρα 25-27 Νοεμβρίου 2025 (υπό δημοσίευση).

28.«**Ανθρώπινο σώμα, αξιοπρέπεια και τέλος της ζωής**: *Ο Οικουμενικός πατριαρχικός μυσταγωγικός λόγος ως ερμηνευτικό κλειδί της Βιοηθικής: Ορθόδοξη κανονική προσέγγιση*, ινδουιστικές βιοηθικές προοπτικές *και ελληνική πολιτειακή ρύθμιση*», Τιμητικός *Τόμος για τον αείμνηστο Βασίλειο Φανάρα: Θρησκείες και Βιοηθική στην ύστερη νεωτερικότητα (υπό δημοσίευση)*.